

MÄSTARNAS MÄSTARE - LOGGA FÖR IDROTTSFÖRENING FRIADES

Vid Granskningsnämndens senaste sammanträde fick SVT fem friande beslut. Vid två av dessa beslut var nämnden oenig; dels om Nordnytt dels om Mästarnas Mästare.

Mästarnas mästare – Djurgårdslogga på medverkandes kläder friad med hänvisning till sammanhanget

FRIAT: Mästarnas mästare, SVT1, 2015-04-26. Tävlingsprogram med sportprofiler. Fråga om otillbörligt gynnande. Dnr: 15-01099.

I det aktuella avsnittet av Mästarnas mästare deltog bl.a. Frank Andersson. Som programmet är uppbyggt, deltog han och de andra deltagarna i tävlingar och diskuterade sina karriärer och sina liv med varandra under den veckan som de levde tillsammans. Vid två tillfällen hade han på sig kläder med Djurgårdens logga; när han intervjuades om sin karriär inom brottningen och sitt liv och vid ett tillfälle när han satt på sig sitt lags kläder för att provocera de andra deltagarna. Enligt SVTs yttrande fyllde kläderna och loggan en berättarteknisk och informativ funktion i programmet.

En anmälare ansåg att exponeringen var ett otillbörligt gynnande av kommersiellt intresse och man borde ha "blurrat" Djurgårdens loggor på Frank Anderssons kläder.

Enligt granskningsnämndens praxis finns ett kommersiellt intresse om det kan antas att varan eller tjänsten tillhandahålls av någon som yrkesmässigt bedriver verksamhet av ekonomisk art. Om verksamheten bedrivs i vinstsyfte eller inte har däremot inte någon avgörande betydelse.

Granskningsnämnden konstaterade att namnet och emblemet som syntes på Anderssons kläder kännetecknar en särskild idrottsförening som får anses bedriva verksamhet av ekonomisk art.

Nämnden bedömde att det uppkom ett gynnande av idrottsföreningen genom exponeringen i inslaget. Mot bakgrund av att programmet till stor del fokuserade på Frank Anderssons livshistoria får hans val av kläder med namn och emblem för den idrottsföreningen han stödjer anses utgöra en del av hans berättelse. Nämnden ansåg därmed att det gynnande som uppkom i får anses vara motiverat av ett tillräckligt informations- och underhållningsintresse i det aktuella sammanhanget.

Nämnden var dock inte enig. En ledamot ville fälla programmet.

SVT-anställd skrev bok - sågs som tillfällig medarbetare med lägre krav

FRIAT: Nordnytt, SVT1, 2015-03-25, kl 7.10, 18.00 och 19.15. Inslag om en debattbok om gruvnäringen. Fråga om opartiskhet, saklighet och otillbörligt gynnande. Dnr: 15-00810.

Inslagen utgick från en ny debattbok som handlade om att gruvnäringen inte ger så många nya jobb som tidigare prognoser förutspått. I inslagen medverkade journalisten och författaren till boken (NN).

Två anmälare ansåg att inslagen var partiska, osakliga och att exponeringen av NN:s bok innebar ett otillbörligt gynnande av boken. Bland annat för att ingen representant för gruvindustrin fick bemöta författarens slutsatser. En av dem invände också mot att författaren var anställd på SVT.

I sitt yttrande skrev SVT att det tydligt redovisats, både i påannonser och inslag att det här var författarens syn på saken och att det fanns en annan uppfattning bland de konsultfirmor gjort beräkningar på hur många jobb framtida gruvor skulle ge. Gruvnäringen är en viktig del av Nordnyttts nyhetsrapportering och återkommer löpande där den beskrivs ur många synvinklar. SVT skrev också att NN under sitt författarskap varit delvis tjänstledig från arbetet som redaktör och biträdande redaktionschef.

Efter att inslaget sändes talade redaktionen med den konsult som skrivit rapporten om Pajala vilket resulterade i ett uppföljande telegram dagen efter. I detta förtydligande fick också en representant för gruvbolagens branschorganisation Svemin säga att den inte delar författarens åsikter.

Enligt nämnden framstod NN inte som en företrädare för SVT i inslagen utan ansågs utgöra en sådan tillfälligt medverkande för vilken kraven på opartiskhet och saklighet ställs lägre. NNs uttalanden medförde därför inte att inslagen stred mot kraven på opartiskhet och saklighet.

När det gällde det gynnande som uppkom av den aktuella boken ansåg nämnden att det motiverades av ett informationsintresse och därför inte stred mot bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande.

Två av ledamöterna var skiljaktiga i bedömningen av kraven på opartiskhet och saklighet för NN och ville fälla inslaget. De menade att NN var företrädare för SVT och att kraven gällde fullt ut. Eventuella brister i saklighet fick tillskrivas den påtalade partiskheten.

Zorns nakenfotografier i Rapport 19.30 var inte sexuell skildring som stred mot bestämmelsen om mediets genomslagskraft

FRIAT: Rapport, SVT1, 2015-05-22, kl. 19.30. Inslag om Anders Zorns fotografier. Fråga om mediets genomslagskraft. Dnr: 15-01356.

I ett inslag om konstnären Anders Zorn och hans tidigare okända bana som fotograf visades ett antal fotografiska bilder tagna mellan 1880 och 1910-talet. Flera av de svartvita fotografierna visade nakna kvinnor, däribland ett par som ligger på en säng, där den ena kvinnan har sin hand över den andras kön.

En anmälare ansåg att Zorns fotografier var pornografiska och var kritisk till att de visades vid en tidpunkt då barn kunde tänkas följa nyhetsrapporteringen.

SVT skrev i sitt yttrande att de aktuella bilderna visades i ett sammanhang där de problematiserades och att det fanns en tydlig koppling mellan inslagsämnet och bilderna, och att de därför var relevanta att visa. Innan sändning hade bilderna diskuterats på redaktionen och även om det var förståeligt att de kunde uppröra vissa tittare så var det inte en sådan avancerad sexuell framställning som avses i bestämmelsen om mediets genomslagskraft.

Granskningsnämnden ansåg, med beaktande av programsammanhanget, att de sexuella framställningarna som förekom i inslaget inte var av sådant slag att det skett någon överträdelse av bestämmelsen om mediets särskilda genomslagskraft.

Rättelse gav friande av telegram om Dansk Folkeparti

FRIAT: Kulturnyheterna, SVT1 och SVT2, 2015-06-04, kl 18.10 och 21.30. Inslag om Dansk Folkeparti. Fråga om saklighet och beriktigande. Dnr: 15-01450.

I ett telegram som sändes i Kulturnyheterernas båda sändningar 4 juni berättades om ett förslag från Dansk Folkeparti om att beskatta reklam på engelska, för att bevara det danska språket. Det var det senaste utspelet i den danska valrörelsen inför valet 18 juni.

En anmälare ansåg att inslaget brast i saklighet. I inslaget uppgavs att Dansk Folkeparti hade kommit med ett nytt politiskt utspel när det i själva verket bara var en person från partiet som hade lagt fram förslagen. Partiledningen tog avstånd från förslagen tidigt samma dag som inslaget sändes, vilket borde ha framgått.

SVT ansåg att inslaget inte stred mot bestämmelsen om saklighet. Uppgiften om att partiledningen tagit avstånd från förslaget (som presenterades av partiets kulturpolitiska talesperson) togs upp av Kulturnyheterernas webbredaktion, men av misstag uppdaterades inte tv-sändningen.

När Kulturnyhetererna uppmärksammades på detta i samband med att anmälan inkom gjordes ett beriktigande, i sändningen på måndagen 8 juni.

Granskningsnämnden konstaterade att uppgiften i telegrammet var felaktig. Genom att den felaktiga uppgiften ändå sändes i Kulturnyhetererna, fick SVT anses ha brustit i sin saklighetskontroll. SVT rättade dock uppgiften måndagen den 8 juni efter att redaktionen uppmärksammades på inslagets felaktiga innehåll av anmälaren. Mot bakgrund av detta – och felets art – ansåg nämnden att SVT har följt bestämmelsen om beriktigande. Inslaget stred därför inte mot kravet på saklighet.

Direktsändning från SM i Cosplay - inte otillbörligt gynnande

FRIAT: SM i Cosplay, SVT2, 2015-02-21. Program om SM i Cosplay. Fråga om otillbörligt gynnande. Dnr: 15-00550.

Programmet SM i Cosplay var en direktsändning från finalen i svenska mästerskapen i Cosplay som arrangerades vid spel- och Cosplayfestivalen Närcon Vinter i Linköping. Tio finalister tävlade i bästa framförande och mest kreativa och välgjorda dräkt. I samband med att vinnaren utsågs visades en film med bilder från hur det kunde se ut vid Närcon Sommar som ägde rum senare under året, då vinnaren skulle representera Sverige i Nordiska mästerskapen i Cosplay. I filmen visades Närcons logotyp och webbadress.

En anmälare ansåg att SVT gjorde reklam för Närcon och Närcon eventbyrå AB genom att visa deras reklamfilm och deras logotyp ett flertal gånger under sändningen.

SVT anförde att den aktuella sändningen i stora delar var en överföring av ett befintligt evenemang och en tävling som arrangerades och producerades av Närcon. När det gäller det inslag som beskrev de nordiska mästerskapen i Cosplay förekom inga uppmaningar till köp av biljetter eller prisuppgifter i bild. Inslaget beskrev, som presentatören också påtalade, känslan man kan få inför nästa Närcon-möte där också nordiska mästerskapen äger rum. Det gynnande som kan ha uppstått fick anses vägas upp av informations- och underhållningsvärdet. en tävling som arrangerades och producerades av Närcon. När det gäller det inslag som beskrev de nordiska mästerskapen i Cosplay förekom inga uppmaningar till köp av biljetter eller prisuppgifter i bild. Inslaget beskrev, som presentatören också påtalade, känslan man kan få inför nästa Närcon-möte där också nordiska mästerskapen äger rum. Det gynnande som kan ha uppstått fick anses vägas upp av informations- och underhållningsvärdet.

Granskningsnämnden ansåg att det uppkom ett gynnande av evenemanget Närcon Sommar genom filmsekvensen om Nordic Cosplay championship. Nämnden beaktar att det inte förekom någon information om eller uppmaningar till köp av biljetter eller några prisuppgifter. Nämnden anser, med viss tvekan, att det får anses föreligga ett tillräckligt informations- och underhållsintresse som uppväger det gynnande som uppkom.